

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Relații Internaționale și studii europene
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Relații Internaționale și studii europene

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Teorii ale relațiilor internaționale				
Titularul activităților de curs	Lector univ.dr. Dinu Balan				
Titularul activităților aplicative					
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DD
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	31
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	91
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Computere, videoproiector, ecran de proiecție.
	Laborator	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • CP1. Utilizarea fundamentelor teoriilor relațiilor internaționale în studiul proceselor europene și internaționale; • CP3. Utilizarea metodologiilor de analiză în domeniul relațiilor internaționale și afacerilor europene; • CP5. Asigurarea de asistență în domeniul negocierii internaționale și medierii între grupuri cu interese diverse.
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea principalelor teorii ale relațiilor internaționale, pentru formarea unei baze teoretice în domeniu, pentru înțelegerea schimbărilor actuale din domeniul relațiilor internaționale și a caracteristicilor fundamentale ale societății contemporane.
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Introducere în Teoria Relațiilor Internaționale. Problematică, concepte, metode. -Nevoia de teorie în domeniul Relațiilor internaționale -Aspecte metodologice 	2	prelegerea intensificată, conversația euristică, modelarea didactică, dezbateră, problematizarea, metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
<ul style="list-style-type: none"> Liberalismul utopic interbelic -Origini. Reprezentanți. Teze ale utopismului liberal -Liberalismul interbelic și relațiile internaționale: wilsonianismul 	2		
<ul style="list-style-type: none"> Realismul în Relațiile internaționale. Aspecte generale. Matrice disciplinară -Orgini. Aspecte generale -Asumsi fundamentale ale realismului 	2		
<ul style="list-style-type: none"> Realismul clasic. Idei, reprezentanți, opere fundamentale -Edward H. Carr și critica internaționalismului liberal interbelic -Hans J. Morgenthau și „balanța de putere” -Raymond Aron și problema suveranității 	2		
<ul style="list-style-type: none"> Neorealismul și realismul neoclasic -Aspecte introductive. Contextul emergenței teoriilor neorealiste -Kenneth Waltz și teoria structurală a politicii internaționale -Realismul neoclasic 	2		
<ul style="list-style-type: none"> Realismul hegemonic -Aspecte introductive -Robert Gilpin și economia politică a relațiilor internaționale -„Soft power”: contribuția lui Joseph S. Nye 	2		
<ul style="list-style-type: none"> De la liberalismul internaționalist la neoliberalism. Reflecția liberală în domeniul Relațiilor internaționale după al Doilea 	2		

<p>Război Mondial -Neoliberalismul: aspecte conceptuale și metodologice -De la liberalism la neoliberalism: continuitate și schimbare</p>			
<p>• Neoliberalismul. Curente majore -Instituționalismul neoliberal. Școala interdependenței complexe -Neoinstituționalismul -Școala liberală a păcii democratice (<i>pax democratica</i>) -Francis Fukuyama, „sfârșitul istoriei” și neoliberalismul la turnura secolelor XX-XXI</p>	2		
<p>• Școala Engleză a Relațiilor internaționale. -Introducere. Aspecte generale -Caracteristici și teze fundamentale -Anarhie versus ordine: contribuția fundamentală a Școlii Engleze -Hedley Bull: prezentare sintetică a concepțiilor sale</p>	2		
<p>• Constructivismul în Relațiile internaționale -Originile curentului constructivist în Relațiile internaționale -Constructivismul: aspecte terminologice, conceptuale și metodologice -Principii, asumpții și domenii de interes -Rezerve și critici cu privire la teoria constructivistă</p>	2		
<p>• Teorii marxiste și neomarxiste ale Relațiilor internaționale -Imperialismul, „stadiul cel mai înalt al capitalismului” -Teoria dependenței -Teoria sistemului mondial -Marxismul, ideile și Relațiile internaționale: abordări neogramsciene -Școala de la Frankfurt -Relevanța abordărilor marxiste în domeniul Relațiilor internaționale</p>	2		
<p>• Feminismul și studiul relațiilor internaționale -Origini, autori reprezentativi, clasificare -Teorii feministe în Relațiile internaționale</p>	2		
<p>• Alte teorii ale relațiilor internaționale: mondialism, transnaționalism, abordări postmoderne</p>	2		

-Teorii mondialiste -Transnaționalismul -Abordări postmoderne ale relațiilor internaționale			
<ul style="list-style-type: none"> • Economia politică internațională și globalizarea ca proiect de cercetare - Economia globalizată și efectele ei asupra relațiilor internaționale -Puterea structurală și „retragerea statului”: Susan Strange -Globalizarea ca proiect de cercetare 	2		

Bibliografie

- Bauman, Zygmunt, *Globalizarea și efectele ei sociale*, Editura Antet, București, 2005
- Beitz, Charles, *Political Theory and International Relations*, Princeton Univ. Press, Princeton, 1979
- Biro, Daniel, *Relații internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială*, Editura Polirom, Iași, 2013
- Bull, Hedley, *Societatea anarhică. Un studiu asupra ordinii în politica mondială*, Editura Știința, Chișinău, 1998
- Burchill, Scott, Linklater, Andrew et al., *Teorii ale relațiilor internaționale*, Editura Institutul European, Iași, 2008
- Buzan, Barry, Little, Richard, *Sistemele internaționale în istoria lumii. Reconfigurarea studiului relațiilor internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Calvocoressi, Peter, *Politica mondială după 1945*, Editura Allfa, București 2000
- Cioculescu, Șerban, *Introducere în teoria relațiilor internaționale*, Editura Militară, București, 2007
- Deutsch, Karl W., *Analiza relațiilor internaționale*, Editura Tehnica Info., Chișinău, 2006
- Fukuyama, Francis, *Construcția statelor. Ordinea mondială în secolul XXI*, Editura Antet, București, 2004
- Gilpin, Robert, *Război și schimbare în politica mondială*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2000
- Goldstein, Joshua S., Pevehouse, Jon C., *Relații internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2008
- Goodin, Robert E., Klingemann, Hans-Dieter (coord.), *Manual de știință politică*, Editura Polirom, Iași, 2005
- Griffiths, Martin, *Relații internaționale. Școli, curente, gânditori*, Editura Ziua, București, 2003
- Guzzini, Stefano, *Realism și relații internaționale*, Editura Institutul European, Iași, 2000
- Held, David, McGrew, Anthony et al., *Transformări globale. Politică, economie și cultură*, Editura Polirom, Iași, 2004
- Hinsley, F.H., *Suveranitate*, Editura Știința, Chișinău, 1998
- Hirst, Paul, Thompson, Grahame, *Globalizarea sub semnul întrebării*, Editura Trei, București, 2000
- Hoffmann, Stanley, *Ianus și Minerva. Eseuri asupra teoriei și practicii politicii internaționale*, Editura Știința, Chișinău, 1999
- Janos, Andrew C., *Politics and Paradigms*, Stanford University Press, Stanford, 1995
- Kennedy, Paul, *Ascensiunea și decăderea marilor puteri: transformări economice și conflicte militare de la 1500 până în 2000*, Editura Polirom, Iași, 2011
- Keohane, Robert, Nye, Joseph S., *Putere și interdependență*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Kissinger, Henry, *Diplomația*, Editura All, București, 1998
- Malița, Mircea, *Diplomația. Școli și instituții*, București, 1970
- Malița, Mircea, *Zece mii de culturi, o singură civilizație*, București, 1998
- Mearsheimer, John J., *Tragedia politicii de forță. Realismul ofensiv și lupta pentru putere*, Editura Antet XX Press, Filipeștii de Pădure, 2003
- Miroiu, Andrei, Ungureanu, Radu-Sebastian (coord.), *Manual de relații internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2006
- Morgenthau, Hans, *Politica între națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace*, ed. a doua, Editura Polirom, Iași, 2013
- Nye, Joseph S. Jr., *Descifrarea conflictelor internaționale: teorie și istorie*, Editura Antet, București, 2005
- Nye, Joseph S. Jr., *Puterea blândă*, Institutul European, Iași, 2009
- Pușcaș, Vasile, *Relații internaționale/transnaționale*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2008

Roche, Jean-Jacques, *Theories des relations internationales*, Cedex, LGDJ, 2016
 Senellart, Michel, *Artele guvernării*, Editura Meridiane, București, 1998
 Steans, Jill, Pettiford, Lloyd, *Introduceere în relațiile internaționale*, Editura Antet, București, 2009
 Sur, Serge, *Relații internaționale*, Editura C.H. Beck, București, 2021
 Turliuc, Cătălin, *Istoria și teoria relațiilor internaționale. Studii*, Editura Cantes, Iași, 2000
 Vasquez, John A., Elman, Colin, *Realismul și balanța de putere*, Editura Polirom, Iași, 2012
 Waltz, Kenneth N., *Teoria politicii internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2006
 Wendt, Alexander, *Teoria socială a politicii internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2011
 Wight, Martin, *Politica de putere*, Editura Arc, Chișinău, 1998

Bibliografie minimală

Biro, Daniel, *Relații internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială*, Editura Polirom, Iași, 2013
 Goldstein, Joshua S., Pevehouse, Jon C., *Relații internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2008
 Griffiths, Martin, *Relații internaționale. Școli, curente, gânditori*, Editura Ziua, București, 2003
 Miroiu, Andrei, Ungureanu, Radu-Sebastian (coord.), *Manual de relații internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2006
 Sur, Serge, *Relații internaționale*, Editura C.H. Beck, București, 2021.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Seminar introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei. Aspecte metodologice.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, comparația, problematizarea, demonstrația, exercițiul, dezbateră, învățarea prin descoperire, studiul de caz, turul galeriei, asaltul de idei, eseul de cinci minute	
• „Idealismul utopic” al internaționaliștilor liberali. Woodrow Wilson	2		
• Realismul și lupta pentru putere. Viziunea lui Hans Morgenthau	2		
• Realismul structural. Studiu de caz: Kenneth Waltz	2		
• „Realismul ofensiv” în opera lui John J. Mearsheimer	2		
• Neoliberalismul. Concepțiile lui Francis Fukuyama	2		
• Școala engleză.. Hedley Bull și „societatea narhică	2		
• Școala engleză. Martin Wight și concepțiile sale despre politica de putere în relațiile internaționale	2		
• Constructivismul și opera lui Alexander Wendt	2		
• Teorii critice radicale. Neomarxismul, Școala de la Frankfurt și influența asupra concepțiilor privind relațiile internaționale	2		
• Immanuel Wallerstein și concepțiile sale privitoare la stat și la societatea internațională	2		
• Perspective feministe asupra relațiilor internaționale. Feminismul postmodern	2		
• Organizarea internațională și „interdependența complexă” în opera lui Robert Keohane și Joseph S. Nye	2		

<ul style="list-style-type: none"> • Globalizarea și efectele ei asupra ordinii mondiale: spre o societate internațională postmodernă 	2		
Bibliografie			
<p>Bauman, Zygmunt, <i>Globalizarea și efectele ei sociale</i>, Editura Antet, București, 2005</p> <p>Beitz, Charles, <i>Political Theory and International Relations</i>, Princeton Univ. Press, Princeton, 1979</p> <p>Biro, Daniel, <i>Relații internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială</i>, Editura Polirom, Iași, 2013</p> <p>Bull, Hedley, <i>Societatea anarhică. Un studiu asupra ordinii în politica mondială</i>, Editura Știința, Chișinău, 1998</p> <p>Burchill, Scott, Linklater, Andrew et al., <i>Teorii ale relațiilor internaționale</i>, Editura Institutul European, Iași, 2008</p> <p>Buzan, Barry, Little, Richard, <i>Sistemele internaționale în istoria lumii. Reconfigurarea studiului relațiilor internaționale</i>, Editura Polirom, Iași, 2009</p> <p>Calvocoressi, Peter, <i>Politica mondială după 1945</i>, Editura Allfa, București 2000</p> <p>Cercel, Mihai, <i>Diplomație și negocieri diplomatice</i>, Editura CH Beck, București, 2019</p> <p>Cioculescu, Șerban, <i>Introducere în teoria relațiilor internaționale</i>, Editura Militară, București, 2007</p> <p>Deutsch, Karl W., <i>Analiza relațiilor internaționale</i>, Editura Tehnica Info., Chișinău, 2006</p> <p>Fukuyama, Francis, <i>Construcția statelor. Ordinea mondială în secolul XXI</i>, Editura Antet, București, 2004</p> <p>Gilpin, Robert, <i>Război și schimbare în politica mondială</i>, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2000</p> <p>Goldstein, Joshua S., Pevehouse, Jon C., <i>Relații internaționale</i>, Editura Polirom, Iași, 2008</p> <p>Griffiths, Martin, <i>Relații internaționale. Școli, curente, gânditori</i>, Editura Ziua, București, 2003</p> <p>Guzzini, Stefano, <i>Realism și relații internaționale</i>, Editura Institutul European, Iași, 2000</p> <p>Held, David, McGrew, Anthony et al., <i>Transformări globale. Politică, economie și cultură</i>, Editura Polirom, Iași, 2004</p> <p>Hinsley, F.H., <i>Suveranitate</i>, Editura Știința, Chișinău, 1998</p> <p>Hirst, Paul, Thompson, Grahame, <i>Globalizarea sub semnul întrebării</i>, Editura Trei, București, 2000</p> <p>Hoffmann, Stanley, <i>Ianus și Minerva. Eseuri asupra teoriei și practicii politicii internaționale</i>, Editura Știința, Chișinău, 1999</p> <p>Janos, Andrew C., <i>Politics and Paradigms</i>, Stanford University Press, Stanford, 1995</p> <p>Kennedy, Paul, <i>Ascensiunea și decăderea marilor puteri: transformări economice și conflicte militare de la 1500 până în 2000</i>, Editura Polirom, Iași, 2011</p> <p>Keohane, Robert, Nye, Joseph S., <i>Putere și interdependență</i>, Editura Polirom, Iași, 2009</p> <p>Kissinger, Henry, <i>Diplomația</i>, Editura All, București, 1998</p> <p>Malița, Mircea, <i>Diplomația. Școli și instituții</i>, București, 1970</p> <p>Marian, Mihai Bogdan, <i>Analiza conflictelor internaționale</i>, Editura Ideea Europeană, București, 2016</p> <p>Mearsheimer, John J., <i>Tragedia politicii de forță. Realismul ofensiv și lupta pentru putere</i>, Editura Antet XX Press, Filipeștii de Pădure, 2003</p> <p>Miroiu, Andrei, Ungureanu, Radu-Sebastian (coord.), <i>Manual de relații internaționale</i>, Editura Polirom, Iași, 2006</p> <p>Morgenthau, Hans, <i>Politica între națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace</i>, ed. a doua, Editura Polirom, Iași, 2013</p> <p>Nye, Joseph S. Jr., <i>Descifrarea conflictelor internaționale: teorie și istorie</i>, Editura Antet, București, 2005</p> <p>Nye, Joseph S. Jr., <i>Puterea blândă</i>, Institutul European, Iași, 2009</p> <p>Pușcaș, Vasile, <i>Relații internaționale/transnaționale</i>, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2008</p> <p>Steans, Jill, Pettiford, Lloyd, <i>Introducere în relațiile internaționale</i>, Editura Antet, București, 2009</p> <p>Sur, Serge, <i>Relații internaționale</i>, Editura C.H. Beck, București, 2021.</p> <p>Waltz, Kenneth N., <i>Teoria politicii internaționale</i>, Editura Polirom, Iași, 2006</p> <p>Wendt, Alexander, <i>Teoria socială a politicii internaționale</i>, Editura Polirom, Iași, 2011</p> <p>Wight, Martin, <i>Politica de putere</i>, Editura Arc, Chișinău, 1998</p>			
Bibliografie minimală			
<p>Biro, Daniel, <i>Relații internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială</i>, Editura Polirom, Iași, 2013</p> <p>Buzan, Barry, Little, Richard, <i>Sistemele internaționale în istoria lumii. Reconfigurarea studiului relațiilor internaționale</i>, Editura Polirom, Iași, 2009</p> <p>Griffiths, Martin, <i>Relații internaționale. Școli, curente, gânditori</i>, Editura Ziua, București, 2003</p>			

Miroiu, Andrei, Ungureanu, Radu-Sebastian (coord.), *Manual de relații internaționale*, Editura Polirom, Iași, 2006
 Sur, Serge, *Relații internaționale*, Editura C.H. Beck, București, 2021.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei. • explicarea noțiunilor și conceptelor de bază ale disciplinei. • Cunoașterea principalelor școli de gândire din TRI și a caracteristicilor acestora. 	Examen	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea în discuțiile și dezbaterile de seminar, dovedind interes, cunoștințe de specialitate și capacitatea de a interpreta fapte, procese și fenomene care se referă la relațiile internaționale; • Realizarea sarcinilor de lucru indicate (referat, prezentare de carte, analiză de documente etc.), dovedind integritate, profesionalism, capacitate de înțelegere, explicare, interpretare și analiză a relațiilor internaționale. 	dezbateri, referat, prezentare de carte, portofoliu, teste.	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea terminologiei de bază a disciplinei; • Capacitatea de a interpreta fapte, procese și fenomene care se referă la relațiile internaționale contemporane. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
22.09.2022		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2022	Lector univ. dr. Ioana-Andreea COZIANU

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2022	